

VFL: Landbruget er gennem det værste

Af Morten L. Handrup
Torsdag 23. februar 2012 12:14

Amerikansk landbrug er gennem krisen, og Danmark er på vej, lyder det fra Videncentret for Landbrug.

Tilbage i 1980'erne var der en stor landbrugskrise i USA, der har forbausende mange træk til fælles med udviklingen i dansk landbrug de sidste ti år.

"Vi gennemlever det samme, som de gjorde dengang. Det positive budskab er, at de kom godt gennem krisen, og at vi har været gennem den værste periode," siger erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug.

"Der er en masse lighedspunkter, for eksempel med hensyn til den hurtige stigning i jordpriserne og i landbrugets gæld," siger han.

Han nævner også dereguleringen af den finansielle sektor som et fælles træk.

"Det var præcis det samme, der skete i Danmark, for eksempel med alle de nye lånetyper," siger han.

Han hæfter sig desuden ved, at det var de samme to brancher, der blev ramt, nemlig landbruget og ejendomme.

Jordpriser og gæld fordoblet

Da krisen endelig var overstået i USA, lavede bankmyndighederne en analyse af forløbet, som de kaldte Lessons for the Future.

Det hele begyndte med, at priserne på landbrugsprodukter steg kraftigt. I løbet af tre år blev indtjeningen tredoblet, og sammen med let adgang til at låne penge fik det jordpriserne - og gælden - til at eksplodere.

I løbet af bare seks år blev både jordpriserne og gælden fordoblet.

Tre år senere begyndte jordpriserne pludselig at falde voldsomt, da renten steg til op mod 15 procent, og indtjeningen faldt til under en brøkdel af niveauet tidligere.

Nedturen varede i tre år, og derefter begyndte jordpriserne at stige igen.

"Det tog ca. seks år at bygge en boble op og lige så lang tid at få den afviklet i USA. Jordpriserne faldt med 25 procent," siger Klaus Kaiser.

Han gør opmærksom på, at jordpriserne allerede er faldet med mere end 40 procent i Danmark.

Midtvesten hårdt ramt

En række landbrugsstater i Midtvesten blev sammen med Texas særlig hårdt ramt af krisen.

I staten Iowa blev jordpriserne for eksempel næsten seksdoblet på godt ti år. Over de følgende seks år faldt de til en tredjedel, hvorefter de igen begyndte at stige.

I 1985 gik 62 landbrugsbanker konkurs, svarende til over halvdelen af landets bankkonkurer det år.

Forud for en krise går der ifølge de amerikanske bankmyndigheder typisk en periode på fem år med stærkt stigende priser, næret af spekulation, og ofte bidrager eksperternes vurderinger til overdrevent optimistiske forventninger.

Bankerne handler op til krisen meget aggressivt, og de banker, der går ned, har generelt taget større risici.

De tilføjer, at landmænd med variabelt forrentede lån blev særlig hårdt ramt af rentestigningen.

Klaus Kaiser forudser, at der på kort sigt kommer flere bankkrak og tvangsauktioner, men på lang sigt betyder det en konsolidering af både landbruget og den finansielle sektor.

"Selv om jordpriserne er fladet ud, indtjeningen er steget og gælden er toppet, skal gælden stadig bringes ned.

Der er behov for nogle løsninger, så der kan ryddes op, selv om det gør ondt. Det vil være med til at skabe fundamentet for ny fremgang," siger Klaus Kaiser.

Printet fra www.landbrugsavisen.dk 24. februar 2012.

Ophavsretten tilhører LandbrugsAvisen. Informationerne må alene anvendes til egen, ikke-kommerciel brug.

Artiklen findes på adressen: www.landbrugsavisen.dk/Nyheder/Netnyheder/2012/2/23/VFLViergennemdetvaerste.htm